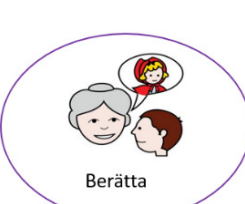
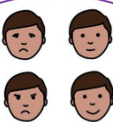

Samtal om Språkstimulans 2-5 år

- Guide för BHV-personal kring hur vi kan prata med föräldrar om bilderna

 Lek tillsammans!	Att leka med sitt barn är ett sätt att träna språket. Vi kan här få in många olika ord och begrepp. Vi kan ex. prata om hur saker ser och ut och jämföra saker med varandra, ex. vid kloss- eller legobygge "titta nu har jag en röd kloss, den är större än din", Nu ska jag leta efter en legobit som är längre än den här". Vid mer aktiv lek kan vi kasta bollen <u>långt</u>, springa <u>snabbt</u>, gömma oss <u>under</u> och <u>bakom</u> saker. Utgå från lekar som barnet tycker om och sätt ord på det ni gör!
 Spela spel tillsammans	Vid spel och pussel finns många tillfällen till samtal. Vid pussel kan vi leta efter bitar, prata om motivet och prata om vems tur det är att lägga en bit eller välja pussel. När vi spelar spel kan vi prata om vems tur det är, räkna antal, prata om färger och om känslor när det är spännande, när vi har tur och vinner eller när vi förlorar.
 Lyssna på barnet Repetera - utöka orden i satsen	Prata om att små barn inte använder fullständiga meningar utan ibland bara säger enstaka ord och att de står för en hel mening. Vi vuxna kan då vara modeller och upprepa det barnet säger och lägga till ord och bygga ut. Ex. barnet säger "nalle sova" och den vuxne repeterar "åh tror du att nallen vill sova, ja, nallen vill nog sova, nallen är trött". Eller om barnet ser och pekar på en hund och säger "vovve" kan vi upprepa "ja, där går en vovve, en hund, hunden går i gräset". Ju äldre barnet blir desto längre meningar och mer avancerade ord kan vi lägga till.
 Visa/peka berätta vad saker heter, hur de används, ser ut	Prata om att följa barnets intresse och berätta om det som engagerar barnet. Prata också om det ni ser och upplever i vardagen. Förstärk det som sägs med pekningar, kroppsspråk och gester. Ex. "titta här växer många blommor, ser du vilken liten gul blomma som är där".
 Läs böcker! Titta på bilderna Prata om vad ni läst	Prata om hur ordförråd utvecklas när vi läser böcker. Vi behöver inte alltid läsa orden som står- vi kan prata om det vi ser. När boken är färdigläst återberätta tillsammans vad den handlade om. Gör en utflykt till biblioteket- låt barnet vara med och välja bok. Glöm inte bort- barn gör som vi vuxna- läs och titta i böcker du med! <i>Filmer om att läsa med små barn:</i> https://vimeo.com/358802774/8e277ea9c4 https://secure.quickchannel.com/Qc/create/mainshow.asp?id=3ryzyi
 Berätta	Här kan ni prata om att föräldrar kan berätta för sitt barn, allt ifrån sagor till vad de upplevt under dagen. Berättande är också bra för att förbereda barnet inför vad som ska ske. Prata också om att föräldrar kan hjälpa sitt barn att berätta om saker barnet upplevt. Ex. på kvällen repetera vad som gjorts under dagen eller hjälpa barnet att berätta om något de upplevt för en släkting eller någon annan som inte var med. Foton och bilder är en mycket bra hjälp för berättande, uppmuntra föräldrar att ta foton på barnet och det barnet ser och gör under dagen och tillsammans titta på dem senare!

 Använd skärm TILLSAMMANS Prata om vad ni ser och gör	I mobilen finns foton på barnet och familjen, titta tillsammans och prata om dem. Vi kan också söka upp en bild på ett ställe vi ska besöka för att förbereda och prata om vad vi ska göra. Titta på ett barnprogram tillsammans, kommentera ibland vad som sker, prata om det efteråt. Pedagogiska spel och appar kan vara roliga om vi gör tillsammans. Kanske har vi släktingar vi kan göra Skype eller Facetime med?
 Prata om det ni gör i vardagen	Språkträning sker hela tiden! Prata inte bara om vad ni ser utan även vad ni gör (verb) och hur saker är och ser ut (adjektiv). På spårvagnen eller bussen kan vi se mycket spännande genom fönstret. Vi pratar om när vi går UPP för trappan, Vem ska trycka på knappen? Att duka bordet är ett utmärkt "träningstillfälle". Hur många ska äta? Vad behöver vi? Ska vi ta det STORA eller LILLA glaset? Försiktigt, kniven är VASS. Titta kniven är LÄNGRE än skeden. Har vi några gröna muggar? Påklädning är ett tillfälle för samtal om färg, form och funktion. Förstärk med kroppsspråk, pekningar och gester.
 Sätt ord på barnets känslor	Prata om att sätta ord på det barnet känner, men också andras känslor. Många föräldrar undrar hur de ska kunna få barnet att prata om sina känslor. Detta är något som kommer lite längre fram i språkutvecklingen men för att kunna prata om egna känslor måste barnet ju ha hört orden och kopplat dem till känslouttryck hos sig själv och andra. Det finns också barnböcker där olika känslor är i fokus, uppmuntra föräldrar att prata med bibliotekarie.
 Sjung och ramsa	Sjung och ramsa - kommer föräldern ihåg några sånger från när hen var barn? Stäm gärna av vad de sjunger på förskolan och sjung samma sånger hemma. På nätet finns många sånger att titta på och sjunga med. Prova rörelsesånger och förstärk gärna andra ramsor och sånger med rörelser. Låt barnet vara med och välja sång! Vi kan också prata efteråt om vad sången handlade om. Filmade barnsånger från "De små barnens bok": https://www.kulturivast.se/de-sma-barnens-bok/har-hittar-du-de-filmade-sangerna

Observera att det i cirkeln i mitten i vissa versioner av samtalsstödet står att språk tränas tillsammans med *andra* vuxna och andra barn. Det ska stå "tillsammans med vuxna och andra barn". Betona för föräldrar att de är viktiga kommunikationspartners för sina barn och stryk gärna över ordet *andra* i det svenska häftet. (Detta är korrigerat i den svenska versionen för utskrift från hemsidan.)

Samtalsstöden finns översatta och nås via Central Barnhälsovårds hemsida.
Översättningar finns på följande språk:

Albanska	Kurmanji	Sorani
Arabiska	Persiska	Thai
BKS (Bosniska Kroatiska Serbiska)	Polska	Tigrinja
Dari	Somaliska	Turkiska
Engelska		